

НАРЪДЕН БУДИТЕЛ

АБОНАМЕНТЪ:
за година 50 лева.

Излиза всѣка
сѣбота.

Независимъ вестникъ за християнска просвѣта и информация.

Всички рѣкописи и суми да се изпращатъ до редактора свещ. Д. ПОПВАСИЛЕВЪ — Шуменъ
улица „В. Левски“ или печатница „СПАСЪ ПОПОВЪ“.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
по споразумение.

БРОЯ 1 левъ.

ПАНИХИДА

По случай **3 год.** отъ смъртта на милата ни и непрежалима дъщеря и сестра

Розка Ат. Тодорова

ще се отслужи **ПАНИХИДА** на 3 априлъ въ 9 часа сутринята на гроба на покойната.

Отъ опечаленитѣ.

Български, Подполковникъ — Шуменъ.

Една страшна угроза.

(По поводъ брошурата срещу г. Ст. Петковъ.)

И азъ имамъ нещастieto да прочета анонимната брошура на Архимандритъ Андрей (Ст. Петковъ). Казвамъ нещастieto, защото следъ прочитането й моята душа е покрусена и възмущена не че духовенъ пастиръ е очертанъ, а защото ударътъ, който нанася тоя жалъкъ пасквилъ, е насоченъ съвсемъ на друго мѣсто — срещу давящата църква.

Не отецъ Андрей е уязвенъ, защото никой отъ насъ не е върхъ човѣкъ и всѣки има своитѣ слабости, които въ единъ моментъ и при заемано обществено положение отстраива, а въ случая се цели извисяването и почернянето на църквата и духовенството ни. Убеденъ съмъ, че и безумнитѣ автори на това мизерно писание не сж светци и много Гигисти, понеже съ него тѣ изпаватъ своитѣ черни души и снѣклени намѣрения.

Много върни сж думитѣ на отецъ Д. Попвасилевъ, че са по подлеститѣ нанасятъ ударитѣ си изъ засада и анонимно. Та, на авторитѣ липсва най-елементарното човѣшко достоинство — доблестта, и въ случая имаме работа съ подли мъртви души, съ безочлива завистъ и грубъ егоизъмъ. Предъ насъ е едно човѣшко падение, едно страшно светотатство. Моето християнско сърдце не бунтува и недопуска тая брошура да е дѣло на добри българи, които винаги виждатъ по-далечъ отъ своето малко и нищожно „азъ“.

Не, за честта на българската християнска душа, която не е нищо друго освенъ Божие откровение, азъ съмъ наклоненъ да вървамъ, че тя е дѣло на паднали личности, които въ своето падение сж станали чужди орждия, целящи да разрушатъ най-зравото звено въ душата на народа ни — вѣрата му, която презъ хилядилѣтия го е крепила и правила единенъ и мощенъ.

Между редоветѣ на тая малка по обемъ и съдържание книжка се чете единъ затаенъ зовъ:

„Виждете какви сж духовнитѣ ви водачи! Напуснете ги и елате при насъ, ний сме по-чисти и по-достойни отъ тѣхъ“.

Нейнитѣ бѣли страници ми се виждатъ много червени и силно напоени съ опасна зараза.

На кого служатъ нейнитѣ автори и защо вършатъ това?

Отговорътъ е само единъ, — тѣ служатъ на враговетѣ на народа ни и въ негова вреда! Ваговетѣ на българския народъ не подбиратъ сръдствата въ стремежа си да го унищожатъ; за тѣхъ колкото е по зле, толкова е по добре и винаги целта оправдава сръдствата имъ.

Сега тѣхниятъ ударъ е насоченъ право въ сърдцето на нашия народъ, защото тѣ много добре знаятъ, че вѣрата крепи неговия високъ моралъ и съзнанието на отечествения му дългъ. И усилията имъ сж насочени да убиятъ тая не-

гова вѣра, като съ прострени и непростени сръдства кампрометиратъ духовнитѣ му водачи. Вѣрата въ Бога е компаса въ живота ни и, загубимъ ли тая вѣра, ний сме обречени на безпътица и загиване, тѣй както това е ставало съ всички народи, които сж били обезвѣрени.

Похитителитѣ сж замислили да счупятъ компаса на християнската българска душа и я вкаратъ въ заблуда, за да я погубятъ.

Доброто и уважавано отъ всички наше духовенство ще трѣбва загрижено да се огледа наоколо и, ако намѣри въ своитѣ редове тия орждия, за доброто на българския народъ и църквата — да ги изхвърли отъ своята сръда и да ги заключи на позорния стълбъ.

Съ време трѣбва да се чистятъ плевелитѣ, за да не буреняса съвсемъ българската душа.

Нима е възможно да има дѣлежъ между духовнитѣ ни водачи, които служатъ само на единъ идеалъ — христовата вѣра и иматъ великия примѣръ на себеотраждане и самопожертвование — Христосъ? Какво има да дѣлите вие, духовни наши пастири? Не, не слизайте отъ висотата на вашето божествено предназначение, защото ще се окажете съ смрадната житейска калъ и тогава тежко на всички ни! Запазете христовото смирение и бждете образецъ на братска

обичъ, защото иначе вашата проповѣдь „любите другъ друга“ — ще бжде само мъртви слова. Знайте, че хубавитѣ ви проповѣди стресватъ душата ни само, когато сж придружени съ вашия примѣръ, иначе тѣ оставатъ „кимвалъ, що дрънка“.

За Бога и въ името на великия нашъ Учителъ и Изкупителъ Христосъ не дѣлете българската душа, а съ вашия примѣръ я стоплете и приютете въ храма Божии, като знаете, че въ днешнитѣ времена на упадъкъ и обща поквара само черквата ще спаси народа ни, защото само отъ нейния олтаръ се проповѣдватъ най-великитѣ човѣшки добродѣтели и защото тя, църквата, работи съ сила Божия.

Ударътъ на нашигѣ врагове днесъ е насоченъ съ всичката си сила върху най-здравия стълбъ на народа ни — върху неговата църква и грози да нанесе най-големъ и непоправими разрушения. Да внимаваме и бждемъ готови да парираме всѣко домогване до нашето единство въ името на великия ни учителъ Христосъ. Въ сговора и образцовия животъ на българското духовенство е залога за преуспѣването на нацията.

Христосъ се жертвува за човѣчеството. Нека нашето духовенство, единно, направи жертви за народа ни! Време е вече, на работа всички!

Впечатления отъ двама говорители.

Както съобщихме, презъ една отъ миналитѣ седмици въ града говори две сказки г. Чекжровъ, Началникъ отдѣленiе въ Министерството на Просвѣтата на тема: „Национално съзнание и национално възпитание“, а миналия четвъртъкъ зап. подполковникъ г. П. Пѣйчевъ, тоже отъ Софiя, говори на тема: „Какво ни завещаха войнитѣ“. И дветѣ сказки бѣха отлично посетени. Двамата говорители имаха нѣщо общо въ

своитѣ сказки. Тѣ и двамата представиха въ много черти краски колкото материалното разорение на нашето отечество повече моралната и духовна разруха на българския народъ. Дръ Чекжровъ бѣше по интересенъ. Неговата сила бѣше въ това, че той като по списъкъ редѣше потресни факти, особно изъ живота на българското училище, които говорятъ за престѣпна слѣпота и незаинтересованостъ къмъ българ-

щината, които още сж силно свидетелство, че интелигентна България вече много години наредъ е престанала да скѣпи своето, да благоговѣе предъ идеалитѣ на Родината, и че голѣмото множество отъ насъ, новитѣ българи, сж съ притъпено национално чувство, а общо, цѣлиятъ народъ, е въ национално отстъпление — той нѣма сила и умъ да побългаритъ нито единъ чужденецъ, а самъ масово се поддава на асимилация. Дръ Чекжровъ има единъ недостатъкъ: той говори равнодушно, студено. Публиката бѣше потресена отъ изнасянитѣ факти. Самъ ораторътъ, обаче, не използва това настроение, за да направи силни заключения, като се самъ той дълбоко развълнува. Той не ни увлече. Послушахме, почудихме се надъ изнасянитѣ факти, поплакахме българското недомислие, и си отидохме.

Г-нъ Пѣйчевъ бѣше бѣзинтересенъ. Той не говори, а чете рефератъ. Това бѣха общи фрази, фрази и мисли, хиляди пѣти чути и повторени отъ говорители, вестници и списания. Г-нъ Пѣйчевъ бѣше яко шаблоненъ. Зле сме. Войната ни остави тежко наследство. Училището, семейството, обществото, всички да се заловятъ на работа. Кой не е чулъ тия общи думи? Но де е цѣрътъ де е рецеттата и разковничето? Възпитавайте, казва г-нъ Пѣйчевъ, но въ името на какво? Въ името на какъвъ авторитетъ? Бждете добри! Направете хората добри! Но защо? Въ името на кого? „Има ли добро и зло?“ — пита младиятъ българинъ. „Що е истина?“.

И първиятъ и вториятъ говорители си приличаха още по едно друго нѣщо. Авъ това съ тѣхъ си приличатъ още десетки и стотици проповѣдници, що обикалятъ България за да й превръзватъ ранитѣ. Искатъ да превъзпитатъ народа български, искатъ той да стане строго нравственъ, да обича доброто, истината, душевната и тѣлесна чистота, да обича своето отечество, своя

Лавелъ Анастасовъ.

Убиецътъ на жени.

(Отъ Хуго Бетауеръ).

Единъ день директорътъ на берлинската полиция вика въ кабинета си най-способния между детективитѣ си, Краузе, го моли да разкрие едно трашно престѣпление, напомняще по ужасъ престѣпление на парижкия Ландрю. Въ полицията били постѣпили олаквания отъ заинтересовани лица за безследното изчезване на четири момичета. Начинътъ на изчезването и на четири били идентиченъ: наеатъ стая въ берлинско семейство, предплащатъ за единъ есецъ, следъ това съобщаватъ на хазайката си, че отиватъ за два-три дни съ годеника си за Хавелъ, близо до берлинъ, където годеникътъ малъ намѣрение на купи вина, и не се връщатъ никакъ. Отъ

четири хазайки били депозирани въ Дирекцията на полицията четири идентични съобщения.

Краузе се хваща сериозно за работа. Касае се не толкова до неговата лична амбиция. Той доста е изстрадалъ, за да може да гледа съ студено равнодушие на слава и успѣхи: касае се по-скоро за престижа на полицията и за честта на нацията, която не бива да търпи въ сръдата си престѣпници.

Кой е детектива Краузе? Единъ високопочтенъ човѣкъ, младъ адвокатъ, попадналъ на младини въ затвора по една съдебна грѣшка, обвиненъ въ присвояване на нѣколко милиона марки, които ужъ открадналъ отъ желѣзната каса на адвоката Робенбахъ, въ качеството си на неговъ помощникъ.

Напразно се клѣлъ Краузе предъ сжда въ своята невинностъ. Всички улики били противъ него. И въ дрехитѣ му

била намѣрена една частъ отъ „краденигѣ“ пари. Краузе пише на брата си едно трогателно писмо, въ което му съобщава, че отива въ затвора невиненъ, че престѣплението е майсторски скроено, на което братъ му отговаря: Неме безпокой по-вече съ твоитѣ писма, които вземамъ въ рѣцетъ си съ голѣмо отвращение. Азъ нѣмамъ по-вече братъ. Моятъ братъ умрѣ въ деня, когато опозори името ми“.

Въ затвора Краузе не стои въ бездействие. Той работи неуклонно, за да докаже на братаси, на правосъдието, на свѣта, че е невиненъ, че другъ е ограбилъ милионитѣ. Мисълта му и работата му въ това направление изострятъ ума му до крайностъ и даватъ да се откриятъ въ него качества на ненадминатъ детективъ.

Следъ излизане отъ затвора въ края на третата година, съ точно изчисленъ планъ за ра-

бота, той изледва до най-тънки подробности живота на адвоката Робенбахъ, тоя на жена му, на децата му, на прислугата му, на метреситѣ и приятелкитѣ му.

Той пуска въ ходъ всички хитрости и тънкости на умаси за да се добере до истината. И най-сетне се добира до нея!!

Една сутринъ тържествуващъ, той влиза въ канцеларията на шефа на криминалната полиция, хвърля на масата му единъ дебелъ томъ обвинителенъ материялъ и извиква: „Арестувайте веднага стария подлецъ Робенбахъ, който ме тикна въ затвора само за да замаскира предъ свѣта престѣплението си.“

Следъ откриването на истинския крадецъ Краузе бива по-моленъ да постѣпи на служба въ полицията. Той е вече доказалъ, че въ него се криятъ качества на гениаленъ детективъ. Хубаво е такъвъ човѣкъ

да работи за откриване на истината и справедливостта.

Ето човѣка, на когото бѣ възложена отъ директора на берлинската полиция задачата да разкрие едно колкото от вратително и страшно, толкова и тънко скроено престѣпление.

Следъ дълги усилия, убиецътъ е откритъ. Казва се Томастъ Хартвигъ, писателъ, авторъ на почти никому неизвестния романъ „Борящи се души“ и на драмата „Трима хора“.

Новината, че убиецътъ е писателъ, произвела тягостно впечатление въ срѣди всички. Но съ всички се явилъ едно обяснимо любопитство дали има нѣкаква връзка между писателското творчество личнитѣ дѣла на Хартвигъ, то изродитѣ въ човѣшки образъ. Интересътъ къмъ романа и драмата на Хартвигъ порасълъ не обикновено. Той растѣлъ ежечастно. Не само за нѣмскитѣ книжари настѣпили медени дни

та история, да тежи отъ добродетели. Всичко това, обаче, искат да им даде преди всичко училището, после семейството и обществото. На религията и на родната църква и нейните свещенослужители не се обръща никакво внимание или се споменават мимоходомъ. Г-нъ Пейчевъ, напр., постигнал много оскърбително спрямо църквата и духовенството. Като изреждаше хората, съсловията и институти, които влияятъ за възпитанието на народа—учители, офицери, адвокати, лѣкари, инженери и пр. и пр., стигнал до интелигентния фабрикантъ, послѣ просвѣтния търговецъ, и ето тукъ, по милостъ, постави и свещеника съ едно изречение. (Какво трогателно внимание! Ето къде било мѣстото на църквата—следъ търговците!) Е добре, но какъ искатъ всичките тия умни проповѣдници да иматъ новъ животъ, нова чистота, родолюбива България, съ вдъхновени идеалисти синове и дъщери, какъ искатъ да пресъздаватъ тази България, когато игнориратъ, подминаватъ въкозния изворъ на добродетели, моралъ и святостъ—църквата и проповѣданата отъ нея вѣра въ Христа и Неговото евангелие? До къде ще отидатъ всичките тия съ своите красиви, но празни фрази за човѣщина, родолюбие и пр., когато изоставятъ най-силниятъ възпитателенъ факторъ, който е издържалъ удара на вѣковете и е останалъ непоклонимъ, макаръ и не уважаванъ отъ множество едносранны възпитани българи—интелигентни—църквата? Какъ искашъ семейството, родителите, да ти дадатъ добродетелни, трудолюбиви, вѣрни въ дума и дългъ синове, когато самите родители сж обезвѣрени хора, които често нѣматъ страхъ отъ гризене на съвестта, отъ невидимото око на Бога? Какъ искашъ училището да ти възпита благонравни хора, когато въ самото училище отдавна години вѣе духъ на отрицание и „учено“ безвѣрие! Какъ искашъ възпитателъ—скептикъ, (А само единъ ли е!) който носи камъкъ въ сърдцето си, който се нервирва като споменатъ Богъ, църква и попове, какъ искашъ да прави децата ти възпитани и родолюбиви? А въ името на какво ще възпитавашъ, ако нѣмашъ въ центъра свѣтлата божествена личностъ на Христа—Бога, Който въздава всѣкому споредъ дѣлата? „Защо наричатъ, пита младежътъ, зло онова, що върша, щомъ мене е приятно да го върша? Не съмъ ли азъ свободна личностъ? Защо ме ограничаватъ? Не учихъ ли въ гимназията и университета,

че всичко прогресира, че моралътъ е относително нѣщо—което днесъ е зло, утре е добро? Хората, тия филистери, тия еснафи, сж останали назадъ, тѣ не ме разбиратъ. Ще върша онова, което ми е приятно“.

Въ името на какво ще правятъ хората добродетелни? Де ти е върховниятъ императивъ, щомъ не обичашъ да споменавашъ името на Бога и се срамувашъ да ходишъ въ църквата, смѣташъ свещеника за простъ, излишенъ човѣкъ, който мърмори само неразбрани молитви?

Възпитава немското, английското, американското, шведското, италианското, и пр. семейство и училище, но тѣзи сж строго религиозни. Тамъ професорите, учителите и педагозите, политическите дейци, бащи и майки, съ най-редки изключения, сж хора крайно и строго религиозни. У насъ обратно. Излизатъ обществени дейци на публична проповѣдъ, всичко ще кажатъ, ще ни залѣятъ съ думи, но за църква и духовенство нѣма да говорятъ, защото ще ги взематъ за прости хора. Учителътъ не обича да каже, че е религиозенъ. Ще му се смѣятъ. Бащите не обичатъ да ги подозратъ че сж религиозни—ще имъ се смѣятъ. Ако влезе свещеникъ въ къщата му, той гледа да излезе изъ другата врата. Ще се смѣятъ съседите, че той има работа съ свещеника—станалъ набоженъ. Голѣмиятъ синъ вижда това и още по-далечъ бѣга, щомъ свещеника влезе въ къщи. Колко е обидно това! Какво невежество! А плачемъ за добродетели!

Не сж само тия двама сказици, които постѣпиха така съ църквата и духовенството. И ще се гърчимъ отъ болка и не ще намѣримъ цѣръ. Лѣкарството ще получимъ отъ проста билка, която народите знаятъ отъ най-древно време. Тя се нарича *вѣра въ Бога*. Не заминавайте безъ да удостоите съ погледъ и внимание тази проста билка! Тя ще оздрави и спаси човѣка и народа!

Свещ. Д. Попвасилевъ.

До кога?

Завчера ми попадна в. „Народенъ Будителъ“, издаванъ отъ младиятъ отецъ Д. Попвасилевъ отъ гр. Шуменъ. Втората статия е отъ отличния патриотъ Г-нъ Подполковникъ Бѣлорѣчки. Последниятъ неотдавна е слушалъ навременната и ценна сказка на Началника на основното образование при Министерството на Народното просвѣщение г-нъ Д-ръ Чекъровъ. Въ душата на познатия менъ офицеръ и горещъ

родолюбецъ, какъвто е благородниятъ г. Бѣлорѣчки, сказката е оставила тягостно и мрачно настроение. Статията на Г-на Подполковникъ Бѣлорѣчки, и у менъ остави тоже скръбно настроение. Защо до сега нашите политикообществени и други фактори не сж направили по-тѣсното за напредъка и побългаряването на Брѣгово, Флорентинъ, Раброво, Капитановци, Ясенъ и др. голѣми села отъ Видинско, където за голѣмо мое очудване, презъ време на моята обиколка никъде не чухъ българска дума. Тамъ се говори само на влашки.

Нашите партии, досега се задоволяваха да се надпреварватъ въ благоделствуване на своите привърженици. Тѣ никога не сж правили една истинска реална политика, която да запази върховните интереси на племето и да побългари всичко, което е забравило, че е потомъкъ на Срацимира Видински.

Гласътъ, който издига г-нъ Подполковникъ Бѣлорѣчки, трѣбва да се чуе отъ отговорни фактори, които направятъ държавния корабъ, който мина презъ толкова рискове и смъртни опасности.

Панромжнската пропагандасири. А партизани и опартизаниващи не искатъ и да знаятъ за страшните бѣдници, които очакватъ тоя нещастенъ край. Напоследъкъ въ Видинъ отъ 1927 година се настани и ромжнски консулъ. За какво бѣ нуженъ на нашите северни съседи тоя тѣхенъ представителъ?

Безпорно само за осигоряване на новите тѣхни завоевания, каквито тѣ правятъ въ богатия видински край.

Тежка отговорностъ лежи върху ония партизани, които още продължаватъ да говорятъ политически речи на влашки, само и само да иматъ осигуренъ гласа на несъзнали се българи, които изкуствено се поромжнчватъ.

Дано намѣрятъ отзвукъ всрѣдъ всички искрено милещи за Родината и нацията хора и организации думи, като тия на Д-ръ Чекъровъ и г. Подполковникъ Бѣлорѣчки! Да пазимъ своя народъ отъ претопяване! Столѣтия наредъ ние подмладяваме кръвта на съседите. Нима участъта на българския народъ подъ свѣтлото Божие небе е да бѣде само торъ на съсѣди и чужденци? Каква унизителна роля! До кога?

Търново. Н. Д. Сонинъ.

ХРОНИКА.

Министъръ Р. Маджаровъ въ Шуменско. Голѣмиятъ радетелъ за развитието на историческата ни и архео-

гическа науки, Министра на железниците г. Рашко Маджаровъ на 23 т. м. посети Преславъ, Мадара и Плиска, отъ дето сжция денъ, презъ нощта, се завърна въ София. Той се придружаваше отъ директора на железниците г. Божковъ, инженери и архитектите при сжщите г. г. Бончевъ, Бояджиевъ и др., заедно съ археолога-проф. г. Р. Поповъ. Целта на това имъ идване бѣше да прегледатъ подходящи мѣста за голѣми железопътни гари въ тия исторически пунктове, които ежегодно привличатъ съ хиляди посетители, межу които и много учени, да разгледватъ изкопаните паметници.

Тия гари ще бждатъ строени съ огледъ да обслужватъ освенъ железопътните изисквания, но и да бждатъ нагодени за научни сбирки и цели, отговаряйки, едновременно, по стилъ на ония постройкы, каквито сж разкопани въ тия исторически кѣтшища.

Правѣше впечатление, че г-нъ Министра си е турилъ за целъ да осъществи тоя си планъ въ най-скоро време, чрезъ което си дѣло той ще постигне още по-благородната си амбиция—всеобщъ интересъ и пазене къмъ народните ни паметници.

Безпорно е, че подетата инициатива отъ г-нъ министра, съ възторгъ подкрепена и разработвана отъ неговия службеникъ персоналъ, ще донесе много културно-економически изгоди за страната, отъ каквито последната толкова много нужда има.

Не остава, освенъ да пожелаемъ по-скорошното осъществяване на това голѣмо и общополезно начинание.

Св. Синодъ е открилъ пролѣтната своя сесия. Ще се разгледатъ въпросите за свикването на архиерейския съборъ, за изменение на Екзархийския уставъ и др.

Н. Впр. Св. Варненскиятъ Митрополитъ г. Симеонъ е напълно оздравѣлъ. На 24. того, Православната недѣля, е служилъ Св. Литургия въ Съборната църква—Варна.

Въ София студенти отъ два факултета предизвикаха инциденти предъ Народното събрание. Причината е, че се въвежда една година неплатенъ стажъ за бѣдещите учители. Полицията съ стрелба разпрѣсна студентите. Извършени сж арести.

Въ Пловдивъ стана стихийно наводнение.

Народниятъ театъръ се откри съ българска народна пиеса.

Камарата разгледа интереса на катастрофата въ арсенала и студентските вѣдения.

Приключени сж въ камарата дебатите по бюджета.

Завърна се отъ Пиротъ нашата делегация. Постигнато било съгласие по техническите въпроси. Не сж повдигнати политически въпроси за нѣкакво тѣсно сближение. Кореспондентътъ на в. „Танъ“, г. Жоржъ Ато съобщава, че „сближение между България и Югославия нѣма да се постигне, докато сърбитѣ не дадатъ религиозни и културни правдини на българите въ Македония. По тоя въпросъ цѣлото българско обществено мнение е съгласно и никое правителство не може да отстъпи“.

Изложение предъ О. Н. е направила добруджанската организация.

Аптекарски конгресъ се откри въ София.

Женското Д-во „Родолюбие“ кани членките си на общо събрание въ недѣля 31 т. м. 10 часа сутринта при дневенъ редъ:

„Убийствата и самоубийствата между учащата младежъ“, Чете Р. Шаранкова.

Отъ Настоятелството.

Преписъ.

ОПРЕДѢЛЕНИЕ

№ 599

Шуменския Окръженъ Сждъ въ разпоредително заседание на 15. III. 1929 г. по докладъ на Д. Пенчевъ Ч. Гр. Д. 59/29 вх. № 1520 6. III. 1929 год.

Опредѣли:

Допуща осиновяването на Иванъ Ангеловъ 21 годишенъ отъ с. Мурацаларъ, Н. Пазарско, отъ Ангелъ Коевъ 56 годишенъ отъ село Чанакъ съ сжщата околия.

Преписъ отъ настоящето се обнародва въ „Държавен Вестникъ“, и мѣстните вестници.

(Подписали) Председателъ: Пенчевъ и Членове: Д. Бъчваровъ и Ст. П. Петковъ, с. к. во ВЪРНО

Съ оригинала който е приложенъ къмъ Ч. Гр. Д. № 59/29 година по описа на Шуменския Окр. Сждъ.

На Шум. Окр. Сждъ, (п) Секретаръ: П. Ганчевъ

Четете вестникъ „НАРОДЕНЪ БУДИТЕЛЪ“

на печалба. Между книжарите на Австрия, Скандинавските държави и други страни се явило съревнование кой да притежава по-скоро книгата на писателя—убиецъ на четири хубави момичета.

Премиерата на „Три хора“ въ Берлинския Клайтс—театъръ, очаквана съ огромно нетърпение, била изнесена блѣскаво.

Приходитъ на убиеца, поради разпространението въ милиони екземпляри на книгата му, станали грамадни, но въпреки това той живѣлъ единъ скромнъ затворнически животъ и не влизалъ въ разговори съ никого нито по въпроса за своите успѣхи, нито по въпроса за мотивите на извършеното престѣпление.

Възторгътъ на публиката отъ романа и драмата на Хартвига не се дължалъ само на сензационната, че авторътъ и жестокиятъ убиецъ сж едно и сжщо лице, а още и на голѣмитѣ

имъ литературни достойнства. Така напримеръ, най-авторитетниятъ берлински литературенъ критикъ намира, че романа „Борящи се души“ е най-хубавата нѣмска книга, излезла презъ последните 10 години. Той се пита какъвъ ли превратъ трѣбва да е настѣпилъ въ душата и мозъка на този финенъ и дълбокъ писателъ, за да може отъ възвишеното ниво на философията да падне въ калъта на вулгарните убийци.

Всѣки може да си представи съ какъвъ интересъ се е следѣлъ отъ цѣлия цивилизованъ свѣтъ деня на процеса на Хартвига.

И когато този денъ настѣпва, установява се. Какво се установява? Че цѣлата история за четирите безследно изчезнали момичета е една хитро скроена история отъ самия писателъ съ помощта на неговата годеница, красивата и умна Лоте Фрьолихъ.

Но защо всичко това?

На въпроса на председателя на сжда да обясни некоректната си постѣпка къмъ полицията, къмъ правосъдието, къмъ обществото Томасъ Хартвигъ отговорилъ: „Съзнавамъ, че извършихъ една непростителна постѣпка, но за менъ бѣше необходимо да си създамъ име и популярностъ. Азъ вървахъ въ силите си и виждахъ, че мога да дамъ на свѣта много по-значителни произведения отъ тия, които написахъ, но виждахъ пакъ си преграденъ отъ една бариера, чиято височина не можехъ да преодоля. Лесно е да се каже, че гения си пробива пътъ. Обществото познава само тия отъ тѣхъ, които си пробиватъ пътъ къмъ популярността, но има и много отъ тѣхъ, които издѣхватъ като мъченици изъ трѣнливия житейски пътъ. Ако продължавахъ да работя спокойно по стария отжжканъ пътъ, романа ми щѣше да служи за узиване сирене, а драмата ми

ще стоеше непобутната съ години въ чекмеджето на театралния директоръ“.

А Лоте Фрьолихъ, годеницата, заявила: „Азъ виждахъ съ ужасъ какъ този човѣкъ, който често пѣти и заспивалъ гладенъ единъ денъ вследствие сиромошията ще погребѣ всичките си надежди, ще изгуби вѣрната въ голѣмитѣ си способности и ще се обезличи въ ежедневието журналистика. Той отъ друга страна бѣ много гордъ, за да приеме отъ мене или отъ когото и да било друго най-малко подаяние“.

Когато сждътъ искалъ да наложи наказание „глоба“ на писателя и годеницата му, единъ гърлестъ гласъ отъ публиката, всрѣдъ общо веселие и смѣхъ, извикалъ: „Плаща глобата“!

Детективътъ Краузе схваналъ играта на Хартвига още отъ самото начало, но нарочно оставилъ да се развитъ работитѣ до естествения имъ

край, за да не осуети тѣхния замисления планъ на Хартвигъ за спасяване отъ неизвеслността.

Романътъ „Убиецътъ на ида ни“ отъ Хуго Бетауеръ има гарчествата на остроуменъ детективски романъ.

Цѣлото му съдържание е же да се резюмира въ нѣко даки думи: че не всички даровити италианти хора успѣватъ въ живота. Грамадната частъ отъ скрътъхъ водятъ едно сжществуване на мъченици изъ тежки думъ на живота.

Успѣватъ само реномистите, само тия, които умѣятъ да го лансиратъ въ обществото, да като скромните, срамежливи бор не могатъ да „преодолятъ“ височината на барикадата, усикто казва Хуго Бетауеръ. Книгата е преводъ на Пасгоиздателство „Право“. Въобщо прави впечатление отличната подборъ на книгите, които на това издателство поднася своите четците си.